

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Series Actorvm Omnivm In Canonizatione Sancti Thomae a Villanova, Cognomento Eleemosynarij

Romae, 1658

Carolus Philippus Meius Episcopus Bisignan[sis].

urn:nbn:de:hbz:466:1-9857

ternitate donatus, ex ipsa miraculorum narratione cunctis appareat. Idcirco, concordibus votis in hoc sacrosancto conuentu promulgatis omnium minimus accedo.

Carolus Philippus Meius Episcopus Bisignan.

Beatiss. Pater; Si Thomas abissum sonat, & abissus abissu inuocat, non incongrue dixerim, Beatu Thomam de Villano-ua abissum inuocasse omnium virtutum; abissum, inquam, inconcussa fidei, ardentissima charitatis in Deum, beneficentia in- pauperes, asperitatis vitæ, nunquam violati candoris, & vt ca-tera eius vitæ miracula reticeam, miraculorum præstantia. Qua- re sanctitatis abissum merito appellari posse, constantissime cre- do, nullumquæ dubitationis locum Sanctitati Vestræ relinqui, quin illi meritos sanctitatis honores decernat, eumquæ vniuersæ Catholicæ Ecclesiæ venerandum proponat.

Omnium sententijs auditis, proximè exaranda Sanctissimus addidit.

Perceptis, Veni. Fratres, Vestrum omnium sententijs, cum omnes eò tendere videamus, quò mens nostra, post diurnam rei meditationem, collineabat; diem Canonizationis indicimus, primam Nouembris. Vos interim, ieiunijs, orationibus, eleemosynis humiliter flagitate à Deo, significare nobis dignetur, omnis boni rectique Regulam, Voluntatem suam, vt secundum eam, sicut in omnibus alijs rebus, ita in hac potissimum pro- grediamur.

Stantibus interim Prælatibus, & sedentibus Cardinalibus: Procurator Generalis Cameræ Apostolicæ, his verbis Prothonotarios est allocutus.

Ego Iustinus Gentilis Sanctissimi Domini Nostri, & Cameræ Apostolicæ Procurator Generalis, rogo vos omnes Prothonotarios, & Notarios Apostolicos hic præsentibus, vt de sententijs, consilio, & vnanimi consensu Reuerendissimo-

rum

rum DD. S. R. E. Cardinalium, necnon Patriarchæ, Archiepiscoporum, & Episcoporum, de quæ Summi Pontificis oratione, ac deliberatione præhabitis, super solemnibus Canonizatione B. Thomæ de Villanoua, vnum, vel plura, publicum, seu publica conficiatis Instrumentum, vel Instrumenta, ad perpetuam rei memoriam.

Et R. P. D. Manfronus Decanus Prothonotariorū Apostolicorū, sui Collegij nomine, nos qui propè Sedem Sanctissimi stantes reperiēbamur, actorum eorundem testes adhibuit hisce verbis. Vobis testibus. Et hinc negocium planè Diuinum finem accepit: Sanctissimus itaque ad cubiculum paramentorum, vulgò dictum, reuersus est, & Sacra indumenta dimisit.

Omnia demùm Hispanorum sumptibus parata reperit Sanctissimus, quæ ipse ad solemnibus Canonizationis agenda opportuna putaueram, quæquæ construi præceperam, cum è Castro Gandulpho, quò circa mensis Octobris initium sanctitas sua recreandi animi gratia sese contulerat, ad Urbem remigrasset. Basilica enim Vaticana vndiquæ exornata, solium, sedilia, suggesta, & septa omnia constructa, & compta, necnon solemnibus Canonizationis indicta fuerant.

Die 30. eiusdem mensis Octobris D. Gaspar de Sobremont Catholicæ Maiestatis in Romana Curia Minister; ingenti cum Comitatu ad Palatium Quirinale contendit, ac Sanctissimo supplicem Hispaniarum Regis Epistolam præsentauit.

Quare è more peractis in Quirinali Cappella die vltima eiusdem mensis Vesperis omnium Sanctorum.

Sequenti mane prima Nouembris 1658. nedum lucescente die, Sanctissimus ad Basilicam Vaticanam se recepit, quæ elegantius, quò tunc exornata, præterito tempore nunquam visa est.

Siquidem illa peristromatis, & procera Beati Imagine, necnon gentilitijs insignijs Summi Pontificis, Maiestatis Catholicæ, Regni Valentia, & Ordinis Eremitarum Sancti Augustini, faciem speciosissimam præferebat.

Porticus eiusdem pariter attalics auleis, vtpotè ijs, quæ auri sarcina nil vilius deferunt, tantum illa Raphaelis lineæ in pretium extollunt, apprimè decoratus erat: Postærum mediæ cum lateralium ingressum tribus ingentibus Beati Iconis, ab

genti-

gentilitijs prædictorum insignijs ditatæ, nihil ab architecturæ gratia alienum continebant.

Intrinfecus verò Basilicæ apparatus quantum fluxa, & inania sæculi, imaginem Paradisi mortalium oculis anteferre possunt nedum attingebat, fortassis plurimum transgrediebatur: Super-cilia enim portarum magna Beati effigie, ac Insignijs Regni Valentiæ, & Ordinis Sancti Augustini non vulgari ornatus pondere premebantur.

Parastatas holoserica damascena, & villosa purpureo imbuta colore, auroquè ditissimè perfusa tegebant: & in earum fronte totidem, viginti scilicèt gentilitia stemmata, & amplissima insignia Summi Pontificis, & Maiestatis Catholicæ, aureis ditata, lineis eminebant.

Fornicibus maioribus quatuordecim picta numismata (quorum singula erant ambitus cubitorum triginta) auro exornatissima è summitate pendula magnificentissimum augebant ornatum, & in his miracula Beati intercessione patrata, docta Artificis manu, expressa cernebantur, quæ concisa descriptione caracteribus repetita plurimum oblectabant.

Altaria singula sex ardentibus facibus desuper irradiata, & in fronte propemodum compta erant pallijs, auro non minus onustis, quàm linearum perfecta distinctione, inconsutili opere, nec vulgari sumptu, contextis, cum Insignijs Sanctissimi, Regijsquè, & Ordinis Sancti Augustini, quæ & oculos, mentem, animum, & cogitationes adstantium in considerationem sumptus adeò magnifici conuertebant, ac admirationem.

Beatorum Apostolorum corpora luce affluentius nunquam perfusa sunt; vndiquè enim lampades, vbiquè faces ardebant.

Maioribus in coronis, vastissimum Templum eminus sepientibus, media quarum spatia sericeis auro exornatis peristromatis operta erant, octingentorum cereorum flammæ, veluti gemmæ coruscabant.

Hinc indè maioris Hæmispherij Parastatæ peristromatis ditissimis obducebantur, & Beati Thomæ ab Angelis in Coelum assumpti quatuor ingentibus Iconis sericeis, auroque ornatae affabrè pictis exornabantur.

Maiora

Maiora sub Hæmispherio loculamenta, in quibus Sanctissimæ Reliquiæ asseruantur, & Coronæ Altarium lateralium, facibus ardentibus emicabant; Tres verò mediæ Absidarum fenestræ lumine orbatae luce magis perfundebantur, tribus itidem Beati Thomæ imaginibus collustratæ.

Ipsam deniquè Hæmispherium præ consueto splendore, biscentum facium luce effulgebat, adeo ut vel Templum Cœlum dixisses, vel Hæmispherium ad Cœlum iter esse asserere non hæsitasses.

Sanctissimus recta via ad cubiculum sacrarij Pontificij contiguum Cappellæ Sixtinæ delatus est, ubi induit faldam, amictum, albam, cingulum, stolam, pluuiale albi coloris, & Thiaram; quò interim in Cappella Sixtina per Cæremoniarum Magistros fuerunt distributi cerei, ijquè per Clericos Cappellæ accensi, singulis Cardinalibus, Prælatibus, officialibus, & familiaribus Papæ. Sanctissimus verò Sacris indutus è manibus Cardinalis Columnæ Procuratoris Canonizationis accepit tres cereos, duos videlicet maiores Insignijs Sanctitatis suæ, & Catholicæ Maiestatis ornatos, quos deferendos dimisit Oratori Veneto, & D. Mario Chisio S. Sanctitatis fratri germano, & tertium tradi iussit Præfecto cubiculi suæmet Sanctitatis. Mox nauiculam ministrante eodè Cardinale Columna uti seniore Presbytero, thus posuit in thuribulum, & salutata Cruce præeuntibus Accolyto Thuriphario, alijs septem Accolythis cum septem candelabris, Cruce delata à Subdiacono Apostolico Sac. Rotæ Auditore Epistolam cantaturo, & duobus Principibus magnos cereos deferentibus Sanctitas Sua media inter Cardinales Diaconos Assistentes pedes ad Cappellam Sixtinam accessit, sustentibus simbrias anteriores duobus Auditoribus Rotæ, & posteriores Cubicularijs assistentibus. Statim ac peruenisset Sanctissimus ad faldistorium genuflexus orauit, successiuè assurrexit, & stans allatis ad Sanctitatem suam libro, & candela per Episcopos Assistentes, adiuuante ad librum seniore Episcopo Cardinale Barberino, cecinit initiū hymni. *Aue Maris stella*, & illicò genuflexus, ita ad integrā stropham permansit; deinde sedem gestatoriam conscendit, & mitra redimitus dextra benedicens populo, sinistra gestans paruam candelam accensam, in eadem sede delatus est sub Baldachino ad Basilicam

Vaticanam per Plateam maiorem vsquè ad obeliscum, præunte utroquè Clero, qui per viam hinc indè dispositus stationes egit vsquequò Sanctissimus cum Officialibus Cappellæ, familiaribus, Prælati, Cruce, Pœnitentiarijs, Episcopis, Cardinalibus & Principibus solij deferentibus magnos cereos, Basilicam ingressus esset, in qua Sanctitas sua ante Altaria Venerabilis Sacramenti, & Apostolorum de more preces effudit, mox folium magnum ascendit, & excepit Cardinales, Episcopos, Abbates, & Pœnitentiariorum sacris vestibus indutos ad obedientiam; Cardinales, videlicet, ad osculum manus, Episcopos ad osculum genu, Abbates, & Pœnitentiariorum ad osculum pedis.

Subindè accessit ad solium Cardinalis Barberinus senior Episcopus, & sedit super nudum faldistorium in dextero solij latere, & Cæremoniarum Magister Carolus Vincentius Carcarafius ante solij gradus duxit Eminentissimum D. Cardinalem Columnam Protectorem Regni Aragoniæ, & Valentia, à Maiestate Catholica deputatum, ut eius nomine Sanctissimo supplicaret de Canonizatione B. Thomæ, qui habens à dextris Aduocatum Consistorialem Marcum Antonium Burattum, & à sinistris Cæremoniarum Magistrum genuflexos, stans profunda capitis inclinatione Pontificem adorauit: Aduocatus verò genuflexus adhuc, his verbis primò institit.

Beatissime Pater.

Reuerendissimus D. Cardinalis Columna hic præfens nomine Catholicæ Maiestatis Philippi Quarti Hispaniarum Regis instanter petit per Sanctitatem Vestram Catalogo Sanctorum Domini Nostri Iesu Christi adscribi, & tanquàm Sanctum ab omnibus Christi fidelibus, pronuciari, venerandum Beatum Thomam de Villanoua Ordinis Eremitarum S. Augustini, Archiepiscopum Valentinum.

Cui Reuerendissimus Nerlius Breuium Principum à secretis, stans in sinistro latere Solij Pontificij, in hæc verba respondit:

Ingentes Diuinæ Clementiæ grates Sanctissimus Dominus

P

No-